

DGOas- 044 - / /10/PK

Zestawienie uwag zgłoszonych w ramach konsultacji do projektu Krajowego Planu Wdrażania Konwencji Sztokholmskiej (KPWKS)

LP	Nr pkt / strony	Treść uwaga	Zgłaszający uwagę	Stanowisko Ministerstwa Środowiska
1	2	3	4	5
Uwaga ogólne				
1.		Główny Lekarz Weterynarii pragnie wskazać, iż wyrażenie Inspekcja Weterynaryjna jest nazwą własną i winna być pisana zawsze wielką literą. W Polsce nie ma również Państwowej Inspekcji Weterynaryjnej, a Inspekcja Weterynaryjna, należy więc w całym dokumencie poprawić pomyłki w tym zakresie oraz w Załączniku Nr 3 będącym wykazem skrótów wprowadzić skrót IW z rozszerzeniem Inspekcja Weterynaryjna.	Inspekcja Weterynaryjna	Uwaga przyjęta
2.		W ramach działań bezpośrednich: Eliminacja substancji zawierających TZO zgromadzonych lub przeterminowanych powinna odbywać się na zasadach skupu i/lub odbioru przez wyspecjalizowane jednostki, które następnie prowadziłyby proces utylizacji TZO. Zachęta w postaci skupu środków zawierających TZO: 1. wyeliminowałyby obawy, że kosztami likwidacji zostanie obciążony właściciel i przyspieszy proces „zbiórki” produktów chemicznych zawierających, 2. da gwarancję, że likwidacją substancji z TZO będą zajmowały się podmioty posiadające wymagane prawem pozwolenia, zezwolenia i instalacje do przeprowadzenia prawidłowego i bezpiecznego procesu utylizacji TZO, 3. da gwarancję, że skupione substancje nie pozostaną bez właściciela, pozostawione bez nadzoru. Stąd proponowany proces powinien być przeprowadzony przez ograniczoną liczbę firm, które dawałyby gwarancję właściwego przeprowadzenia całego procesu utylizacji od zbiórki po likwidację. Firma powinna posiadać:	Urząd Marszałkowski Województwa Małopolskiego	Uwaga nieprzyjęta Jedną z podstawowych zasad w gospodarce odpadami jest zasada „zanieczyszczający płaci”. Ponadto należy zauważyć, że unieszkodliwianie odpadów zawierających TZO oraz skup takich odpadów musiałby być dofinansowany z funduszy publicznych i należałoby ją rozumieć jako pomoc publiczną dla przedsiębiorców, co w praktyce ogranicza, o ile nie uniemożliwia, wdrożenie takiego rozwiązania, niezależnie od ograniczonych środków publicznych, które mogłyby być

		<ul style="list-style-type: none"> • wyspecjalizowaną kadre, • własne tereny do składowania zebranych substancji, • technologie pozwalające na prawidłowy proces utylizacji, • własną instalację do utylizacji (np: termicznej), w której są w stanie przeprowadzić właściwy i bezpieczny proces degradacji. Powyższe działania powinny zostać poprzedzone akcją informacyjno — edukacyjną, szczególnie w terenach rolniczych i terenach byłych spółdzielni rolniczych i PGR-ów. 		przeznaczone na ten cel.
3.		<p>W ramach działań pośrednich: Wprowadzić do KPWKS, działania, które są realizowane praktycznie we wszystkich województwach, a wynikają z wprowadzonych uchwałami sejmików wojewódzkich Programów Ochrony Powietrza (POP). W głównej mierze działania w ramach POP mają na celu obniżenie emisji pyłów poprzez ograniczenie ich emisji. Obniżenie emisji pyłów, jako ośrodków kondensacji o rozwiniętej powierzchni sorpcji i absorpcji w tym zanieczyszczeń z grupy TZO, wpłynie pośrednio na obniżenie ich zawartości w środowisku. Stąd wydaje się celowe, aby POP były również uwzględnione, jako działania pośrednie wpływające na obniżenie emisji TZO do środowiska, tym bardziej że obniżenie emisji pyłów jest działaniem stosunkowo prostym (dostępne urządzenia ochrony powietrza, i technologie). Natomiast wpisanie tego rodzaju działań w POP stworzyłoby samorządom lokalnym dodatkowe możliwości dostępu do środków finansowych na realizację POP w zakresie ograniczenia emisji pyłów.</p>	Urząd Marszałkowski Województwa Małopolskiego	<p>Uwaga nieprzyjęta</p> <p>Środki finansowe zarezerwowane w budżecie państwa na wdrażanie Konwencji Sztokholmskiej nie przewidują tego typu sposobu wydatkowania. Wpisanie niezbędnych działań w zakresie ograniczania emisji pyłów do Programów Ochrony Powietrza może nastąpić niezależnie od KPWKS.</p>
4.		<p>Działania polegające na wymianie istniejącej instalacji wytwarzania ciepła starej konstrukcji i niskiej sprawności na urządzenia nowe o wysokiej sprawności energetycznej są realizowane w bardzo ograniczonym zakresie, gdyż właściciele i użytkownicy tych urządzeń nie są zainteresowani zmianą nośnika energii, z uwagi na wysokie ceny gazu i energii cieplnej. Brak jest przepisów, zgodnie z którymi podmioty i osoby fizyczne mają obowiązek wymiany istniejącej instalacji wytwarzania ciepła starej konstrukcji i niskiej sprawności na urządzenia nowe o wysokiej sprawności energetycznej.</p>	Urząd Miasta Poznania	<p>Uwaga nieprzyjęta</p> <p>Instalacje grzewcze powinny być, zgodnie z wymogami technicznymi określonymi w polskich normach technicznych oraz rozporządzeniu Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny</p>

				<p>odpowiadać budynki i ich usytuowanie. (Dz.U. Nr 75, poz. 690, z późn. zm.). Odnosnie do wymiany instalacji, rozwiązaniem jest wykorzystanie istniejących mechanizmów finansowych, które będą zachęcać do modernizacji przestarzałych źródeł niskiej emisji na nowe, o większej wydajności energetycznej oraz organizacja akcji informacyjnych dotyczących zagrożeń związanych ze szkodliwością opalania pieców odpadami, co KPWKS zawiera w rozdziale 3.1 pt. Zadania do realizacji. Mechanizmy te związane są z obowiązkiem uchwalenia przez sejmik województwa, starostwo i gminę uchwał dot. Programów Ochrony Powietrza (w przypadku przekroczenia poziomów dopuszczalnych pyłu zawieszonego PM10), art. 91 ust. 1 oraz art. 17 ust. 1 i 18 ust.1 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. - Prawo ochrony środowiska (Dz.U. Nr 62, poz. 627 z późn. zm.) których realizacją na poziomie gminy są m.in. Programy Ograniczenia Niskiej Emisji uchwalane przez radę gminy, finansowane w ramach</p>
--	--	--	--	---

				wojewódzkich funduszy ochrony środowiska.
5.		Naszym zdaniem należałoby, ze względu na to, że głównym źródłem emisji TZO jest niska emisja wskazane jest tam gdzie to możliwe sukcesywne podłączanie indywidualnych palenisk do nowoczesnych kotłowni (emisja dioksyn z dużych instalacji spalania stanowi mniej niż 1% ogólnej emisji dioksyn).	Hutnicza Izba Przemysłowo - Handlowa	Uwaga nieprzyjęta j.w.
6.		Ograniczenie procedury spalania odpadów w indywidualnych urządzeniach grzewczych można uzyskać dopiero po wprowadzeniu przepisów umożliwiających samorządowym służbom kontrolnym, kontrolę podmiotów lub osób fizycznych w tym zakresie, bez obowiązku wcześniejszego zawiadomienia.	Urząd Miasta Poznania	Uwaga nieprzyjęta Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 2 listopada 2004 r. w sprawie zakresu i sposobu wykonywania przez strażników gminnych (miejskich) niektórych czynności (Dz.U. z 2009 r. nr 220, poz. 1722) określa obowiązek przeciwdziałania przypadkom naruszania spokoju i porządku w miejscach publicznych (którymi są zadymione ulice i podwórza osiedlowe), co tym samym umożliwia interwencje w tym zakresie. Ponadto możliwość kontroli mogą stwarzać przepisy miejscowe, takie jak Regulamin utrzymania czystości i porządku na terenie gminy.
7.		Mimo znacznego wpływu niskiej emisji z sektora mieszkaniowego na przekroczenia stężeń trwałych związków organicznych w powietrzu, w projekcie planu działań nie zwrócono szczególnej uwagi na to zagadnienie. Mimo że zadania związane z przywracaniem stężeń dopuszczalnych, w szczególności dla pyłu PM 10 są realizowane w ramach programów ochrony powietrza dla stref, jednak doświadczenie wykazuje, że brak jest odpowiednich mechanizmów	Urząd Marszałkowski Województwa Lubelskiego	Uwaga nieprzyjęta. Na zagadnienie niskiej emisji z sektora komunalno – mieszkaniowego wskazano w rozdziale 3.1 pt.: Zadania do realizacji, w którym zapisano

	<p>prawnych i finansowych do skutecznej realizacji zadań z nich wynikających. Na szczególną uwagę zasługują problemy wynikające z ograniczania niskiej emisji oraz spalanie węgla złej jakości w kotłach i piecach domowych. Problemy te wynikają m. in. z niestabilności polityki paliwowej państwa, małej skuteczności narzędzi prawnych, w tym braku instrumentów umożliwiających nakładanie obowiązków (np. wymiany kotłów), oraz brak jednoznacznych zachęt ze strony państwa dla stosowania paliw ekologicznych (niskoemisyjnych). Niekorzystna struktura cen paliw i małe dochody społeczeństwa skutkują spalaniem paliw złej jakości oraz odpadów w indywidualnych gospodarstwach domowych. W celu zmniejszenia stężeń Trwałych Związków Organicznych w powietrzu, należy zastanowić się nad skutecznymi mechanizmami wdrażania działań zapisanych w programach ochrony powietrza, służących przywróceniu stężeń pyłu PM 10 pochodzącego z niskiej emisji, do wartości dopuszczalnych.</p>		<p>kontynuację działań w zakresie redukcji niskiej emisji w sektorze mieszkalnictwa, zwłaszcza w gospodarstwach indywidualnych nieobjętych systemem sieci centralnego ogrzewania.</p> <p>Stosowne działania powinny zostać zaprojektowane w ramach Polityki ekologicznej państwa, gdyż dotyczą szeroko pojętej ochrony powietrza, a nie tylko trwałych zanieczyszczeń organicznych, które stanowią niewielki wycinek tej problematyki.</p>
8.	<p>Opracowanie dotyczy trwałych związków organicznych (TZO), które są substancjami chemicznymi o znacznej odporności na rozkład w środowisku, ulegającymi bioakumulacji, a przez to wywołują szkodliwe efekty zdrowotne oraz szkody w środowisku. W opracowaniu wskazano, że podstawowym źródłem trwałych zanieczyszczeń organicznych uwalnianych z niezamierzonej produkcji są procesy spalania w przemyśle i gospodarstwach domowych, przemyśle chemicznym oraz spalanie odpadów. Szczególnie TZO mogą wystąpić jako zanieczyszczenie w gazach odlotowych podczas spalania materiałów w sektorze komunalnym i mieszkaniowym (głównie paleniska domowe i piece kuchenne). W tej sytuacji zastanawiające jest, że w opracowanym projekcie nie analizuje się potencjalnego źródła uwalnia TZO z polichloroku winylu (PCV). Polichlorek winylu był najbardziej znanym i produkowanym w największych ilościach tworzywem sztucznym w kraju. PCV jest w dalszym ciągu powszechnie używanym termoplastycznym tworzywem sztucznym, stosowanym do produkcji min. opakowań, wykładzin, elementów stosowanych w budownictwie, meblarstwie itp. Odpady PCV z uwagi na powszechność występowania oraz</p>	<p>Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska Bydgoszcz</p>	<p>Uwaga nieprzyjęta</p> <p>W projekcie KPWKS wskazano na współspalanie odpadów w gospodarstwach domowych jako źródło TZO. Ze względu na charakter dokumentu nie ma potrzeby analizy poszczególnych rodzajów spalanych odpadów, natomiast w związku z ww. problemem w przedmiotowym dokumencie położono nacisk na działania edukacyjno – informacyjne mające prowadzić do ograniczania tego proceduru poprzez wzrost świadomości o zagrożeniach z nim związanych.</p>

		wysoką palność i kaloryczność spalane są w paleniskach domowych. W procesie współspalania polichloru winylu następuje destrukcja tworzywa z wydzielaniem chloru aktywnego, który w obecności związków organicznych tworzy dioksyny, w tym również TZO.		
9.		W ramach Krajowego Planu Wdrażania Konwencji Sztokholmskiej należy określić stopień zagrożenia środowiska polichlorkiem winylu oraz prowadzić terminy zakazu produkcji i zakazu stosowania PCW w produktach ogólnie dostępnych.	Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska Bydgoszcz	Uwaga nieprzyjęta Polichlorek winylu nie jest objęty postanowieniami Konwencji Sztokholmskiej, gdyż nie stanowi trwałego zanieczyszczenia organicznego, stąd kwestia ta nie leży w zakresie KPWKS. Trzeba natomiast zaznaczyć, że Polska poparła projekt Zielonej Księgi pt. „Zagadnienia środowiskowe związane z polichlorkiem winylu (PCW)” wraz z działaniami tam wskazanymi, które zmierzają do ograniczania użycia szkodliwych stabilizatorów i plastyfikatorów, poprawy systemu zbierania i recyklingu odpadów zawierających PCW oraz realizacji pozostałych zobowiązań tam opisanych. Dodać należy, iż to nie stosowanie produktów zawierających PCW jest szkodliwe, a ich niewłaściwe zagospodarowanie jako odpadów.
10.		Proponuję rozważyć możliwość poszerzenia listy substancji o charakterze trwałych zanieczyszczeń organicznych, wymienionych w załączniku C Konwencji, jako produkty uwolnienia z niezamierzonej	Regionalna Dyrekcja Ochrony	Uwaga nieprzyjęta KPWKS nie jest odpowiednim

		produkcji, o chloro-, bromo-, i jodopochodne związki organiczne, mierzone jako AOX (adsorbowalne organicznie związane chlorowce) i objęcia ich monitoringiem. Związki te są emitowane ze ściekami z przemysłu chemicznego i zazwyczaj nie oznacza się ich oddzielnie. Wskazany byłby również nadzór na wydawanymi pozwoleniami wodnoprawnymi, które często nie uwzględniają tych związków. Nie określają też obowiązku ich monitorowania i wykonywania pomiarów kontrolnych z częstotliwością adekwatną do profilu i wielkości produkcji, przez co bagatelizują zagrożenia związane z ich kumulacją) w organizmach żywych.	Środowiska Bydgoszcz	dokumentem, w który można proponować substancje kandydackie do umieszczenia w Konwencji Sztokholmskiej. Inne wskazane kwestie są do rozważenia przy aktualizacji Polityki ekologicznej państwa.
11.		W opracowaniu należałoby również omówić problem uwalniania TZO do środowiska podczas chlorowania wody powierzchniowej w procesie dostarczania wody pitnej dla mieszkańców miast np. Bydgoszczy. Zwraca się uwagę, że szczególnie duże ilości chloru dodawane są do wody powierzchniowej w okresie letnim, w czasie występowania w wodzie znacznej ilości substancji organicznej (glony).	Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska Bydgoszcz	Uwaga nieprzyjęta Konwencja Sztokholmska na dzień sporządzania KPWKS nie obejmuje swym zakresem tej tematyki.
12.		W kilku miejscach opracowania jest mowa o dużym niebezpieczeństwie i zagrożeniu środowiska uwalnianiem TZO. W takiej sytuacji, na bazie ustawy z dnia 13 kwietnia 2007 roku o zapobieganiu szkodom w środowisku i ich naprawie (Dz. U. Nr 75, poz. 493 ze zm.) należałoby omówić różne działania naprawcze. Różne w zależności od rodzaju i stopnia zagrożenia powstaniem szkody w środowisku.	Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska Bydgoszcz	Uwaga nieprzyjęta Naprawa powstałych szkód w środowisku jest sprawą indywidualnie regulowaną przepisami wskazanej ustawy. Należy podkreślić, że wdrożenie postanowień Konwencji nie prowadzi do powstania szkód w środowisku, ale do zapobiegania ich powstawaniu. Działania zapobiegawcze są opisane w KPWKS.
13.		Stanowczo zbyt mało napisano o problemie pod kątem możliwości spowodowania szkód w środowisku, w rozumieniu cytowanej wyżej ustawy i propozycji skutecznych działań naprawczych.	Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska Bydgoszcz	Uwaga niejasna Nie sprecyzowano kwestii problematycznej.

14.		Ważne jest też odpowiednie zdefiniowanie działań zapobiegawczych aby nie dochodziło do rozprzestrzeniania się już rozpoznanych miejsc nagromadzenia TZO.	Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska Bydgoszcz	Uwaga niejasna Nie jest jasne, co oznacza termin „rozpoznane miejsca nagromadzenia TZO”. Należy wskazać, że tzw. mogilniki, z których niektóre stanowią źródło rozprzestrzeniania się TZO w środowisku, mają być zlikwidowane zgodnie z Krajowym planem gospodarki odpadami 2010 do końca 2010 r., zaś działania planowane w KPWKS obejmują okres począwszy od 2011 r.
15.		Warto byłoby też zastanowić się jakie działania należy przedsięwziąć, aby nie powstawały nowe miejsca nagromadzenia TZO.	Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska Bydgoszcz	Uwaga niejasna Nie jest jasne, co oznacza termin „nowe miejsca nagromadzenia TZO”. Należy wskazać, że sposób postępowania z odpadami, w tym z odpadami niebezpiecznymi, reguluje ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. o odpadach (Dz.U. z 2007 r. Nr 39, poz. 251, z późn. zm.), również w zakresie magazynowania i składowania odpadów.
16.		Podkreślić należy stałą konieczność monitorowania terenów, gdzie zlikwidowano skupiska TZO np. po zlikwidowanych mogilnikach. Monitorowanie zarówno gleby, jak i wód podziemnych w pobliżu takiego ogniska (w tym zlikwidowanego). Pozostawienie nawet najmniejszych ilości substancji szkodliwych może w przyszłości okazać się niebezpieczne.	Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska Bydgoszcz	Uwaga nieprzyjęta Na stronie internetowej Ministerstwa Środowiska zamieszczone są wytyczne pt. „Wytyczne określające sposób

				<p>prowadzenia działań polegających na likwidacji mogilników i rekultywacji terenów zdegradowanych składowaniem przeterminowanych środków ochrony roślin - według stanu prawnego na dzień 30 kwietnia 2009 r.”, z których wynika, że prowadzenie stałego monitoringu terenów po zlikwidowanych mogilnikach nie jest konieczne, jeśli remediacja tych miejsc została przeprowadzona zgodnie z wymaganiami.</p>
17.		Naszym zdaniem należałoby ustalić standardy dla wszystkich instalacji, których dotyczy emisja TZO.	Hutnicza Izba Przemysłowo – Handlowa	<p>Uwaga nieprzyjęta</p> <p>Standardy emisyjne dla głównych źródeł TZO określa dyrektywa IPPC. Dla pozostałych, mniejszych źródeł przemysłowych określenie standardów emisyjnych nie wydaje się być na tym etapie konieczne.</p>
18.		Naszym zdaniem należałoby określić wskaźniki emisji z procesów gdzie mogą być emitowane TZO (prowadzenie pomiarów emisji do powietrza tych substancji jest bardzo kosztowne).	Hutnicza Izba Przemysłowo – Handlowa	<p>Uwaga nieprzyjęta</p> <p>Wskaźniki emisji określono w dokumencie ujednocającym wskaźniki emisji dioksyn z wszelkich procesów technologicznych oraz niekontrolowanego spalania</p>

				<p>biomasy (open burning), tzw. TOOLKIT - wersja najaktualniejsza z 2005r. (Standardized Toolkit for Identification and Quantification of Dioxin and Furan Releases) opublikowany przez UNEP m.in. na stronie internetowej http://www.pops.int/documents/guidance/toolkit/ver2_1/Toolkit-2005_2-1_en.pdf</p> <p>Należy zauważyć, że odrębną kwestią są wskaźniki emisji, a odrębną prowadzenie pomiarów emisji do powietrza (jako metody kontroli).</p>
19.		<p>Pragnę zwrócić uwagę na konieczność określenia norm emisji dioksyn i furanów (i nie tylko), z procesów kremacji (spopielenia) zwłok, a także produkcji węgla pierwiastkowego (sadzy), olejów, w wyniku procesu odzysku odpadów (np. pirolizy gumy, tworzyw sztucznych), nie stanowiącego procesu termicznego przekształcania odpadów zgodnie z definicją zawartą w ustawie z dnia 27 kwietnia 2001 r o odpadach — art. 3 ust.1 pkt 20 lit. b.</p>	<p>Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska Kraków</p>	<p>Uwaga nieprzyjęta</p> <p>j.w.</p>
20.		<p>W chwili obecnej, zanieczyszczenia TZO mają wymiar marginalny przy stosowanej technologii i paliwie. Jak do tej pory nie były badane i raportowane emisje dioksyn i furanów z naszych elektrowni (nie było takich potrzeb i wymagań). W związku z obowiązującym od trzech lat raportowaniem w ramach sprawozdawczości PRTR (Europejski Rejestr Zanieczyszczeń) zlecamy sukcesywnie badania niektórych substancji, np. dioksyny, aby uzyskać pewność co do ich występowania jakościowego i ilościowego w emitowanych gazach. Badania te rozkładane są w czasie ze względu na ich wysokie koszty. Mamy świadomość, że wykazanie ich jako zanieczyszczeń</p>	<p>Towarzystwo Gospodarcze Polskie Elektrownie</p>	<p>Uwaga nieprzyjęta</p> <p>Wątpliwości nie dotyczą KPWKS, tylko sposobu transpozycji i wdrażania nowej dyrektywy w sprawie emisji przemysłowych (IED).</p>

		występujących będzie skutkowało w przyszłości koniecznością wnoszenia kolejnych opłat środowiskowych. Spośród wymienionych w Konwencji substancji, występowały PCB (polichlorowane bifenyle) w transformatorach, kondensatorach i wyłącznikach. W chwili obecnej nie występują już dzięki przeprowadzonej operacji inwentaryzacyjnej, a następnie utylizacji. Należy stwierdzić istnienie realnego zagrożenia, że w ramach realizacji Planu wdrożenia postanowień Dyrektywy mogą zostać wprowadzone i usankcjonowane prawnie bardzo wysokie obciążenia finansowe dla podmiotów gospodarczych. Wynikać to może zarówno z konieczności przeprowadzania kosztownych badań emisji do środowiska różnych substancji, uiszczania za nie opłat z tytułu gospodarczego korzystania ze środowiska, a także ewentualnych kar za przekroczenia ich emisji. Obawy te są w pełni uzasadnione zważywszy, że w nowej dyrektywie IED pojawia się zapowiedź możliwości wprowadzenia obowiązku pomiarów ciągłych dopuszczalnych wielkości emisji dioksyn i furanów.		
21.		Naszym zdaniem należałoby objąć monitoringiem państwowym również innych substancji (do tej pory badany jest tylko B(a)P).	Hutnicza Izba Przemysłowo - Handlowa	Uwaga nieprzyjęta Projekt KPWKS, w rozdziale 3.1, w zadaniu 6.1 wskazuje na poszerzenie Państwowego Monitoringu Środowiska o następane substancje o charakterze TZO.
22.		Nie przedstawiono szczegółowego planu finansowania dla poszczególnych zadań oraz źródeł z jakich pochodzić będą środki na te cele.	Urząd Marszałkowski Województwa Lubelskiego	Uwaga nieprzyjęta W rozdziale 3.2 KPWKS przedstawiono koszty realizacji zadań oraz źródła, z których będą pokrywane. Ze względu na charakter dokumentu jest to wystarczający stopień szczegółowości.

23.		Określenie sposobu ogrzewania budynków w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego dotyczy jedynie budynków nowo powstających, a nie istniejących.	Urząd Miasta Poznania	Uwaga niezrozumiała Nieznany kontekst uwagi. KPWKS nie zawiera odniesienia do miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego
Uwagi szczegółowe				
Rozdział 1				
24.	1.1.2.2, str. 12	W ogólnych wymaganiach dotyczących gospodarki odpadami, proponuję dodać unijną dyrektywę Rady 1999/31/WE z dnia 26 kwietnia 1999 r. w sprawie składowania odpadów.	Urząd Marszałkowski Województwa Lubelskiego	Uwaga przyjęta Po drugim akapicie, w pkt 1.1.2.2, zostanie dodany nowy akapit w brzmieniu „Kwestię wymagań eksploatacyjnych i technicznych dotyczących składowania odpadów poprzez zapewnienie środków, procedur i zasad postępowania zmierzających do zapobiegania w jak największym stopniu, negatywnych dla środowiska skutków składowania odpadów, reguluje dyrektywa Rady 1999/31/WE z dnia 26 kwietnia 1999 r. w sprawie składowania odpadów.”, ponadto zostanie uzupełniony załącznik nr 2.
25.	1.1.2.3 / Str. 13	Błędnie podana sygnatura Dz. Urz. WE L 24 z 29.01.2009, a powinna być z 29.01.2008r.	Hutnicza Izba Przemysłowo - Handlowa	Uwaga przyjęta
26.	1.1.2.3 / str. 13-15	W części 1.1.2.3 „Wymagania dotyczące emisji” określając kompetencje marszałków województw posłużono się przepisem art. 378 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska	Urząd Marszałkowski Województwa	Uwaga przyjęta Wskazany zapis przyjęł

		(Dz. U. z 2008 r. Nr 25, poz. 150 z późn. zm .) w brzmieniu obowiązującym do dnia 14 listopada 2008 r.	Podkarpackiego	brzmienie: Zgodnie z art. 378 ustawy - Prawo ochrony środowiska, marszałek województwa jest organem administracji publicznej, właściwym w sprawach: 1) przedsięwzięć i zdarzeń na terenach zakładów, gdzie jest eksploatowana instalacja, która jest kwalifikowana jako przedsięwzięcie mogące zawsze znacząco oddziaływać na środowisko w rozumieniu ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko; 2) przedsięwzięcia mogącego zawsze znacząco oddziaływać na środowisko w rozumieniu ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, realizowanego na terenach innych niż wymienione w pkt 1.
27.	1.1.2.4 / str.15-16	Do listy rozporządzeń należy dodać rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 23 stycznia 2007 r. w sprawie dopuszczalnych zawartości substancji niepożądanych w paszach (Dz.	Inspekcja Weterynaryjna	Uwaga przyjęta

		U. Nr 20, poz. 119, z późn. zm.). Rozporządzenie to należy również zamieścić w Załączniku 2 stanowiącym wykaz aktów prawnych.		
28.	1.1.2.4 / str.17-18	Wymagania dotyczące najwyższych dopuszczalnych stężeń substancji o charakterze trwałych zanieczyszczeń w środowisku i produktach w Tabeli I. Najwyższe dopuszczalne stężenia trwałych zanieczyszczeń organicznych w poszczególnych elementach środowiska oraz produktach, proponuję podać najwyższe dopuszczalne wartości stężenia zanieczyszczeń organicznych w odpadach. Ponadto w powyższym dziale należałoby również wymienić rodzaje odpadów, które mogą zawierać trwałe zanieczyszczenia organiczne (TZO) wraz z uwzględnieniem wartości stężeń granicznych.	Urząd Marszałkowski Województwa Lubelskiego	Uwaga częściowo przyjęta Najwyższe dopuszczalne stężenia trwałych zanieczyszczeń organicznych w odpadach są podane w załączniku do Konwencji Sztokholmskiej. W rozdziale dodano informacje nt. rodzajów odpadów zawierających TZO, stężeń granicznych, a także podziału wg częstości występowania w odpadach i typu TZO w nich zawartych.
29.	1.2 / str. 19	Proponujemy nanieść zmianę w następującym brzmieniu: "Inspektor ds. Substancji i Preparatów Chemicznych, podległy Ministrowi Zdrowia sprawuje kontrolę nad wprowadzaniem do obrotu substancji i mieszanin chemicznych, gromadzi informacje dotyczące wprowadzania do obrotu mieszanin chemicznych zaklasyfikowanych jako niebezpieczne oraz certyfikuje laboratoria wykonujące badania w systemie Dobrej Praktyki Laboratoryjnej. Jako organ wyznaczony współpracuje z Komisją Europejską, Europejską Agencją Chemikaliów oraz państwami członkowskim m. in. w zakresie rozporządzeń REACH i CLP. Inspektor realizuje swoje obowiązki przy pomocy Biura ds. Substancji i Preparatów Chemicznych."	Instytut Ochrony Środowiska	Uwaga przyjęta
30.	1.2 / str. 19-21	W punkcie Zadania administracji publicznej i podmiotów publicznych (s. 20-21), w odniesieniu do zakresu działania Inspekcji Weterynaryjnej proponuję zamieścić opis w poniższym brzmieniu: „Do zakresu działania Inspekcji Weterynaryjnej należy m.in.: ■ nadzór nad bezpieczeństwem produktów pochodzenia zwierzęcego, w tym nad wymaganiami weterynaryjnymi przy ich produkcji,	Inspekcja Weterynaryjna	Uwaga przyjęta

	<p>umieszczaniu na rynku oraz sprzedaży bezpośredniej,</p> <ul style="list-style-type: none"> ■ nadzór nad wprowadzaniem na rynek zwierząt i ubocznych produktów pochodzenia zwierzęcego, ■ badanie zwierząt rzeźnych i produktów pochodzenia zwierzęcego, ■ prowadzenie monitorowania substancji niedozwolonych, pozostałości chemicznych, biologicznych, produktów leczniczych i skażeń promieniotwórczych u zwierząt, w ich wydzielinach i wydalinach, w tkankach lub narządach zwierząt, w produktach pochodzenia zwierzęcego, w wodzie przeznaczanej do pojenia zwierząt oraz paszach. <p><u>Organy Inspekcji Weterynaryjnej sprawują nadzór nad:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ■ rzeźniami oraz zakładami rozbioru (mięsa zwierząt kopytnych udomowionych, mięsa drobiowego i zajęczaków, mięsa zwierząt dzikich utrzymywanych w warunkach fermowych), ■ zakładami przetwórstwa mięsa, ■ punktami skupu dziczyzny oraz zakładami przetwórstwa dziczyzny, ■ zakładami mielenia mięsa, zakładami produkującymi produkty mięsne oraz zakładami mechanicznego odkostniania mięsa, ■ zakładami przetwórstwa ryb, ■ punktami skupu mleka oraz zakładami przetwórstwa mleka, ■ zakładami jajczarskimi, ■ zakładami zajmującymi się wytwarzaniem, obrotem i stosowaniem pasz. <p><u>Organami Inspekcji Weterynaryjnej są:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ■ Główny Lekarz Weterynarii; ■ wojewódzki lekarz weterynarii jako kierownik wojewódzkiej inspekcji weterynaryjnej, wchodzącej w skład zespolonej administracji rządowej w województwie, ■ powiatowy lekarz weterynarii, jako kierownik powiatowej inspekcji weterynaryjnej wchodzącej w skład niezespolonej administracji rządowej, ■ graniczny lekarz weterynarii. 		
--	--	--	--

		<p><u>Zadania organów Inspekcji wykonują:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ■ lekarze weterynarii i inne osoby zatrudnione w Inspekcji oraz lekarze weterynarii wyznaczeni do wykonywania określonych czynności, ■ osoby niebędące lekarzami weterynarii wyznaczone do wykonywania określonych czynności o charakterze pomocniczym. <p>Właściwym organem w zakresie przygotowania i nadzoru nad realizacją planu kontroli pozostałości jest Główny Lekarz Weterynarii. Plan tworzony jest przy współpracy z Państwowym Instytutem Weterynaryjnym – Państwowym Instytutem Badawczym w Puławach. Badania kontrolne pozostałości realizowane są w PIWet-PIB w Puławach oraz w ośmiu zakładach higieny weterynaryjnej (w Białymstoku, Gdańsku, Katowicach, Łodzi, Olsztynie, Poznaniu, Warszawie i Wrocławiu). Badania w kierunku oznaczenia pozostałości pestycydów chloroorganicznych takich jak: aldryna i dieldryna, DDT, endryna, heptachlor, heksachlorobenzen, heksachloroheksan (izomery α-HCH, β-HCH i γ-HCH) oraz metoksychlor w paszach są wykonywane w siedmiu Zakładach Higieny Weterynaryjnej, natomiast funkcje Laboratorium Referencyjnego pełni Instytut Ochrony Roślin – Państwowy Instytut Badawczy w Poznaniu.</p> <p>Główny Lekarz Weterynarii ustala ogólne kierunki działania Inspekcji Weterynaryjnej i wydaje instrukcje określające sposób jej postępowania, w tym instrukcje dotyczące stosowania przez organy Inspekcji przepisów Unii Europejskiej, jak również dokonuje analiz i ocen sytuacji epizootycznej, bezpieczeństwa produktów pochodzenia zwierzęcego i wymagań weterynaryjnych przy ich produkcji.”</p> <p>W tym samym punkcie, akapitowi dotyczącemu nadzoru nad produkcją żywności proponuję nadać następujące brzmienie: „Nadzór nad bezpieczeństwem żywności w Polsce prowadzony jest m. in. przez:</p> <ul style="list-style-type: none"> ■ Państwową Inspekcję Sanitarną w zakresie sprawowania nadzoru 		
--	--	--	--	--

		<p>nad jakością zdrowotną środków spożywczych pochodzenia roślinnego w produkcji oraz nadzoru nad jakością zdrowotną środków spożywczych pochodzenia roślinnego i zwierzęcego w obrocie,</p> <ul style="list-style-type: none"> ■ Inspekcję Weterynaryjną w zakresie produkcji żywności pochodzenia zwierzęcego, ■ Inspekcję Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych w zakresie nadzoru nad jakością handlową artykułów rolno-spożywczych w produkcji i obrocie, w tym wywożonych za granicę, ■ Państwową Inspekcję Ochrony Roślin i Nasiennictwa, w zakresie prawidłowości stosowania środków ochrony roślin oraz monitoringu pozostałości pestycydów w płodach rolnych.” 		
31.	1.2 / Str. 20	<p>Słowa: „wojewódzcy inspektorzy ochrony środowiska podporządkowani wojewodom” należy zmienić na „służby zespolone wojewodów - wojewódzkie inspektoraty ochrony środowiska...”</p>	Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Katowicach	Uwaga przyjęta
32.	1.2 / Str. 20	<p>Zbyt lakoniczna informacja o zadaniach Inspekcji Ochrony Środowiska: „kontrola przestrzegania prawa i decyzji administracyjnych ... (w tym inspekcji zakładów przemysłowych)”. Należałoby wskazać te zadania, które w szczególności mają związek z przedmiotem Konwencji: np. art.2 ust. I pkt pkt 5. 11. 15. 15a. 15b. 15c ... Ustawy o Inspekcji Ochrony Środowiska. Należałoby również wskazać pełnienie nadzoru przez Inspekcję Ochrony Środowiska nad międzynarodowym przemieszczaniem odpadów</p>	Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Katowicach	<p>Uwaga przyjęta</p> <p>Zadania Inspekcji Ochrony Środowiska uzupełniono o wskazane w ustawie zadania, zapis przyjął brzmienie: „Do zadań inspekcji należy przede wszystkim kontrola przestrzegania prawa i decyzji administracyjnych dotyczących użytkowania środowiska (w tym inspekcji zakładów przemysłowych), kontrola eksploatacji instalacji i urządzeń chroniących środowisko przed zanieczyszczeniem, kontrola przestrzegania przepisów o opakowaniach i odpadach</p>

				opakowaniowych, kontrola przestrzegania przepisów o recyklingu pojazdów wycofanych z eksploatacji i zużytym sprzęcie elektrycznym i elektronicznym, a także monitorowanie i ocenianie stanu środowiska (w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska), w tym transgranicznego przemieszczania odpadów oraz doskonalenie procedur i metod w tym zakresie, również odnoszących się do TZO.”
33.	1.2 / str. 22	Departament Badań Regionalnych i Środowiska GUS uprzejmie prosi o wyjaśnienie, czy w związku z zapisem: Dane z zakresu ochrony środowiska są upowszechniane od 1972 roku w formie corocznych publikacji serii GUS „Ochrona środowiska” (dane te nie obejmują wszystkich TZO objętych Konwencją Sztokholmską), który znajduje się na stronie 22 niniejszego dokumentu można spodziewać się nałożenia na Główny Urząd Statystyczny dodatkowych obowiązków związanych z uzupełnieniem badań statystycznych dotyczących przedmiotowych danych. W przypadku planowanych działań związanych z wprowadzeniem dodatkowych obowiązków sprawozdawczych w perspektywie krótko- i długoterminowej wynikających z zapisów „Krajowego Programu Wdrażania Konwencji Sztokholmskiej w sprawie trwałych zanieczyszczeń organicznych” prosimy o przekazanie stosownej informacji w celu zagwarantowania prawnych (PBSSP) i organizacyjnych możliwości dysponowania niezbędnymi danymi w przyszłości.	Główny Urząd Statystyczny	Wyjaśnienie: Wraz z rozszerzeniem Państwowego Monitoringu Środowiska o wszystkie wskazane w Konwencji Sztokholmskiej TZO powstanie konieczność uwzględnienia tych wyników w publikacjach GUS. Wymagane dane odnośnie TZO będą dostępne w raportach Głównego Inspektora Ochrony Środowiska.
34.	1.2 / str. 22	Zmiana redakcyjna ostatniego akapitu i nadanie mu następującego brzmienia: „Wyniki badań statystycznych prowadzonych i zbieranych w ramach statystyki publicznej są udostępniane przez Główny Urząd Statystyczny. Dane z zakresu ochrony środowiska są	Prezes Głównego Urzędu Statystycznego	Uwaga przyjęta

		upowszechniane od 1972 roku w formie corocznych publikacji w serii GUS Ochrona Środowiska (dane te nie obejmują wszystkich TZO objętych Konwencją Sztokholmską)".		
Rozdział 2				
35.	2.1.1.1 / Str. 25	Należy sprawdzić, czy informacja o braku importu środków roztoczobójczych — akarycydach jest aktualna_ gdyż pojawiły się reklamy o tego rodzaju preparatach dostępnych w śląskich aptekach.	Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Katowicach	Uwaga nieprzyjęta Akarycydy znajdujące się w Polsce, w obrocie handlowym, nie zawierają substancji TZO z załącznika A do Konwencji.
36.	2.1.2 / Str. 25	Tytuł punktu 2.1.2. „Uwolnienia z produkcji niezamierzonej" nie odpowiada treści. z której wynika. że nie ma mowy o „produkcji niezamierzonej", lecz o uwolnieniach niezamierzonych z produkcji.	Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Katowicach	Uwaga częściowo przyjęta Dokonano korekty w treści rozdziału, 4 akapit w punkcie 2.1.2 otrzymał brzmienie: ”W celu identyfikowania źródeł substancji o charakterze trwałych zanieczyszczeń organicznych powstających jako produkty produkcji niezamierzonej w roku 2002 zrealizowano w Polsce projekt <i>Inventory of Dioxin and Furans Releases in Poland</i> [5], w ramach którego: <ul style="list-style-type: none"> ▪ określono lokalizację instalacji objętych wytycznymi <i>Standardized Toolkit for Identification and Quantification of Dioxin and Furan Releases</i>, ▪ określono poziomy wskaźników emisji charakterystyczne dla

				<p>polskich obiektów produkcyjnych,</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ oszacowano emisję z tych instalacji, ▪ określono aktywność danych instalacji.”
37.	2.1.2 / Str. 25	Brak jest informacji o prowadzonych już działaniach w kierunku ograniczenia powszechnego stosowania opakowań (tzw. reklamówek) z tworzyw sztucznych, które często spalane są w paleniskach domowych. Paleniska domowe zostały w części dotyczącej emisji zanieczyszczeń do powietrza wskazane jako źródło największej emisji PCB.	Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Katowicach	<p>Uwaga nieprzyjęta</p> <p>Reklamówki generalnie nie są wykonane z materiałów zawierających chlor, które potencjalnie mogą być źródłem emisji TZO. Ponadto w planowanych działaniach ujęto działania informacyjno – edukacyjne.</p>
38.	2.1.2 / str. 26	Odnosząc się do treści części 2.1.2 „Uwolnienia z niezamierzonej produkcji” dotyczącej treści wojewódzkich, powiatowych i gminnych programów ochrony środowiska: Nietrafne są zawarte w projekcie zapisy, iż w programach ochrony środowiska określa się sposób zapewnienia jak najlepszej jakości powietrza poprzez utrzymanie poziomów substancji w powietrzu poniżej dopuszczalnych dla nich poziomów lub co najmniej na tych poziomach oraz zmniejszanie poziomów substancji w powietrzu co najmniej do dopuszczalnych, gdy nie są one dotrzymane (art. 85). Praktyka wskazuje, iż ww. tematyka jest w programach ochrony środowiska poruszana, brak jest jednakże w ustawie Prawo ochrony środowiska przepisu, który nakładałby na organy wykonawcze województw, powiatów i gmin podobny wymóg, zwłaszcza gdy badania i ocena poziomu substancji w powietrzu nie wykazują przekroczeń. Kwestie zmniejszania poziomów substancji w powietrzu co najmniej do dopuszczalnych, gdy nie są one dotrzymane, zawierają programy ochrony powietrza, stanowiące	Urząd Marszałkowski Województwa Podkarpackiego	<p>Uwaga częściowo przyjęta</p> <p>Dokonano korekty w zakresie treści Programów ochrony środowiska oraz organu wykonawczego gminy. Akapit dotyczący programów ochrony środowiska i programów ochrony powietrza przyjął nowe brzmienie: „Zgodnie z ustawą - Prawo ochrony środowiska, organy rządowe i samorządowe w tworzonych przez siebie strategiach, planach, politykach i programach muszą uwzględniać zasady ochrony środowiska oraz zrównoważonego rozwoju</p>

		przez sejmiki województw, mające moc prawa miejscowego. Ponadto należy zauważyć, iż w projekcie omyłkowo zapisano, iż organem wykonawczym gminy jest zarząd.		(art. 8), w tym celu, dla realizacji polityki ekologicznej państwa organ wykonawczy województwa, powiatu i gminy, w celu realizacji polityki ekologicznej państwa, sporządza odpowiednio wojewódzkie, powiatowe i gminne programy ochrony środowiska (art. 17). Ponadto samorząd województwa sporządza programy ochrony powietrza (art. 91), stanowiące prawo miejscowe, w których podaje się sposób zapewnienia jak najlepszej jakości powietrza poprzez: <ul style="list-style-type: none"> • utrzymanie poziomów substancji w powietrzu poniżej dopuszczalnych dla nich poziomów lub co najmniej na tych poziomach, • zmniejszanie poziomów substancji w powietrzu co najmniej do dopuszczalnych, gdy nie są one dotrzymane (art. 85).”
39.	2.1.2 / Str. 27	Informacje zawarte w drugim akapicie od góry należy zaktualizować wg stanu na 31 grudnia 2009 r. Zgodnie z „Informacją o realizacji zadań Inspekcji Ochrony Środowiska w 2009 roku”, GŁÓWNY INSPEKTOR OCHRONY ŚRODOWISKA, Warszawa, czerwiec 2010 r. wg stanu na 31 grudnia 2009 r. na terenie kraju zidentyfikowane były 3152 instalacje IPPC, z czego 8 nie jest eksploatowanych z uwagi na brak pozwolenia zintegrowanego, a dla 42 wojewódzcy inspektorzy ochrony środowiska wydali decyzje w sprawie wstrzymania ich użytkowania. Tym samym	Główny Inspektor Ochrony Środowiska	Uwaga przyjęta

		eksploatowanych instalacji wymagających pozwolenia zintegrowanego było 3102. Spośród nich pozwolenie zintegrowane posiadało 3065 instalacji. Sytuacja pozostałych 37 instalacji jest następująca: w stosunku do 36 toczą się postępowania w sądach administracyjnych lub przed organami właściwymi do wydania pozwolenia, 1 instalacja natomiast uzyskała pozwolenie zintegrowane w styczniu 2010 r.		
40.	2.1.2, Str. 28	Przekazuję Panu Ministrowi poniższą uwagę: ( ) na stronie 28 przedmiotowego projektu, na Rys. I „Emisja PCDD/F do powietrza w 2008 roku”, suma procentowych emisji wynosi 99,96%, zamiast 100%.	Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Katowicach	Uwaga nieprzyjęta Wykres przedstawia tylko główne źródła emisji, źródła o najniższej wartości procentowej nie zostały opisane.
41.	2.1.3 / str.30-31	W punkcie projektu - Uwolnienia ze zmagazynowanych zapasów i odpadów (str. 30) przedstawiono informację o TZO zdeponowanych na składowisku Rudna Góra Zakładów Chemicznych „Organika-Azot” w Jaworznie oraz o podjętych i planowanych działaniach zapobiegających uwolnieniom zanieczyszczeń TZO do środowiska. W związku z rozszerzeniem wykazu substancji objętych postanowieniami Konwencji na 4 Konferencji stron (pkt. 2.1.4. Planu) o α , β i γ , sześciochlorocykloheksan (HCH) w tym: α i β HCH — tzw. izomery nieaktywne HCH, niezbędne będzie uzupełnienie informacji w tym zakresie, gdyż ilość zdeponowanych na składowisku Rudna Góra izomerów nieaktywnych HCH szacowana jest na ok. 40000 Mg. Spowoduje to istotną zmianę informacji o ilości zdeponowanych TZO.	Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Katowicach	Uwaga nieprzyjęta KPWKS odzwierciedla stan prawny na dzień 30 czerwca 2010 r. Plan zostanie zaktualizowany w ciągu 2 lat od momentu wejścia w życie zmian do Konwencji (tj. od dnia 26 sierpnia 2010 r.).
42.	2.1.3 / str. 31	W planie należałoby uwzględnić odpady zawierające TZO zdeponowane przez Zakłady Chemiczne „Organika-Azot”, poza terenem tych Zakładów, na terenie miasta Jaworzna, na tzw. polu A, polu B i polu K. Szacuje się, że na polu A zdeponowane zostało ok. 33600 Mg odpadów, w tym 14400 Mg izomerów nieaktywnych HCH będących TZO. Ilości odpadów na polu B i K, w tym zawierających TZO nie określono.	Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Katowicach	Uwaga przyjęta Dodatkowe miejsca składowania zostaną ujęte w rozdziale 2.1.3.
43.	2.4 / str. 34	W rozdziale 2.4 omówiono m.in. sprawy dot. monitoringu w poszczególnych elementach środowiska. Znana jest sieć monitoringu	Regionalna Dyrekcja	Uwaga nieprzyjęta

		osadów rzecznych, w 301 punktach obserwacyjnych wiadomo, co jest i ogólnie czym to grozi. Jednak co dalej jakie propozycje działań naprawczych w powiązaniu z polskimi uregulowaniami - prawnymi?	Ochrony Środowiska Bydgoszcz	Niezbędne działania zostały opisane w rozdziale 3.1 Zadania do realizacji.
44.	2.4 / Str. 34-60	W jakim celu w planie wdrażania omówiono wyniki wykonanych prac badawczych?	Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Katowicach	Uwaga nieprzyjęta Wyniki prac badawczych pozwalają na właściwą ocenę aktualnego stanu obecności TZO w środowisku.
45.	2.4.1, str. 34-35	W miejscu, w którym wymieniono Instytuty prowadzące prace naukowo badawcze oraz monitoring poziomów substancji niedozwolonych, proponuję dodać Państwowy Instytut Weterynaryjny – Państwowy Instytut Badawczy w Puławach wraz z poniższym opisem: „Państwowy Instytut Weterynaryjny – Państwowy Instytut Badawczy w Puławach zajmujący się prowadzeniem badań naukowych w zakresie ochrony zdrowia i profilaktyki chorób odzwierzęcych, higieny i toksykologii żywności pochodzenia zwierzęcego i środków żywienia zwierząt oraz ochrony środowiska, jak również wykonywaniem specjalistycznych badań diagnostycznych, badań monitoringowych i analitycznych.”	Inspekcja Weterynaryjna	Uwaga przyjęta
46.	2.4.2 / str. 36	Brzmienie trzeciego akapitu od góry proponuję zastąpić następującym: „Ogólnodostępny serwis internetowy OSADY — nadzorowany przez Głównego Inspektora Ochrony Środowiska i zamieszczony na jego stronie internetowej prezentuje publicznie dostępne dane dotyczące badań osadów wodnych rzek i jezior, wykonywane przez Państwowy Instytut Geologiczny w ramach podsystemu Państwowego Monitoringu Środowiska — Monitoring jakości śródlądowych wód powierzchniowych”.	Główny Inspektor Ochrony Środowiska	Uwaga przyjęta z korektą stylistyczną.
47.	2.4.2.2 oraz 2.4.2.3 / str.38 - 40	W części dotyczącej wód (2.4.2.2) i osadów (2.4.2.3) brak odniesień do wartości dopuszczalnych (jak to zrobiono w części dotyczącej powietrza - str. 37);.	Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Poznaniu	Uwaga nieprzyjęta Wartości dopuszczalne TZO w wodach i osadach określone zostały w rozdziale 1, pkt 1.1.2.4 w tabeli II i tabeli III.

48.	2.4.2.3.1 / Str. 43	W czwartym akapicie od góry słowa: „Obecność w osadach” proponuję zastąpić słowem: „Zawartość”.	Główny Inspektor Ochrony Środowiska	Uwaga przyjęta
49.	2.4.2.3.2 / str. 44	Stwierdzenie „w roku 2002 osady jeziorne nie były badane” jest błędne, ponieważ w cytowanej literaturze [16] podano, że w roku 2002 pobrano próby ze 118 jezior.	Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Poznaniu	Uwaga przyjęta Wskazany fragment otrzymał następujące brzmienie: „Oznaczenia WWA w 2000 roku wykonano w 85 próbkach osadów jeziornych, a w 2001 roku w 9 próbkach. W 2009 roku wykonano oznaczenia w 148 jeziorach .”
50.	2.4.2.6 / str. 52-61	Do katalogu badanych w Polsce środków spożywczych należy dodać produkty spożywcze pochodzenia zwierzęcego.	Inspekcja Weterynaryjna	Uwaga przyjęta
51.	2.4.2.6.3 / str. 61	Po punkcie 2.4.2.6.2 proponuję dodać punkt 2.4.2.6.3 o nazwie „Pasze” o poniższej treści: „Związki chloroorganiczne (aldryna i dieldryna, chlordan, DDT, endryna i heptachlor) są oznaczane w próbkach pasz badanych, w ramach monitoringu i urzędowej kontroli pasz pod kątem pozostałości pestycydów realizowanego przez Zakłady Higieny Weterynaryjnej w Polsce od 2004 roku. Również od 2004 roku są prowadzone badania w kierunku oznaczenia w paszach dioksyn oraz niedioksynopodobnych PCB. Założenia do programu są opracowywane corocznie przez Głównego Lekarza Weterynarii i określają liczbę próbek do pobrania dla każdego województwa w celu przeprowadzenia badań kontrolnych. Materiał do pobierania próbek stanowią materiały paszowe pochodzenia roślinnego i zwierzęcego oraz mieszanki paszowe dla zwierząt. Próbkę w kierunku badania dioksyn i niedioksynopodobnych PCB pobierane są przede wszystkim w mączkach rybnych oraz paszach zawierających tłuszcze, w produktach z przemysłu piekarniczego przeznaczonych na pasze, w	Inspekcja Weterynaryjna	Uwaga przyjęta

		<p>olejach z przemysłu spożywczego, a także w materiałach paszowych pochodzenia roślinnego poddawanych procesowi suszenia przy zastosowaniu olejów opałowych.</p> <p>Tabela XIII. Wyniki badań pozostałości pestycydów chloroorganicznych, dioksyn i PCB w paszach w latach 2004-2009.</p> <p>W 2008 roku Inspekcja Weterynaryjna pobrała łącznie, do badań w kierunku oznaczania pozostałości pestycydów w paszach, 381 próbek materiałów paszowych oraz 85 próbek mieszanek paszowych, w tym 316 próbek stanowiły wyroby zbożowe. W wyniku przeprowadzonych badań wykryto 8 przypadków przekroczeń dopuszczalnych w przepisach prawnych poziomów pestycydów. W tabeli XIV zamieszczono szczegółowe dane o rodzaju przekroczonej substancji oraz stwierdzonych w wyniku badań laboratoryjnych poziomach pestycydów.</p> <p>Tabela XIV. Stwierdzone przekroczenia pozostałości pestycydów chloroorganicznych w paszach w 2008 roku</p> <p>W 2009 roku przeprowadzono badania w kierunku oznaczenia poziomu dioksyn oraz zawartości pestycydów w materiałach paszowych i mieszankach paszowych. Łącznie przeprowadzono oznaczenia poziomu dioksyn w 258 próbach, a pozostałości pestycydów w 419 próbach. W wyniku czynności kontrolnych stwierdzono 2 przypadki przekroczenia dioksyn w wyrobach zbożowych.”</p> <p>W związku z wprowadzeniem dwóch nowych tabel konieczna będzie zmiana numeracji dalszych zestawień znajdujących się w Planie w celu zachowania prawidłowej numeracji w całym dokumencie.</p>		
52.	2.5 / Str. 61	<p>Jakie znaczenie w krajowym planie wdrażania ma informacja zawarta w punkcie 2.5. dotycząca pomocy technicznej dla Nepalu i Armenii”?</p>	<p>Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Katowicach</p>	<p>Uwaga nieprzyjęta</p> <p>Pomoc techniczna stanowi jeden z elementów Konwencji Sztokholmskiej i KPWKS musi się do niego odnosić.</p>

53.	2.7 / str. 61	Przekazuję (w załączeniu) propozycję zmiany brzmienia podrozdziału 2.7 Synergia, która to propozycja została przesłana do Departamentu Gospodarki Odpadami pocztą elektroniczną w dniu 30 lipca br., lecz nie została uwzględniona, z prośbą o jej uwzględnienie.	Główny Inspektor Ochrony Środowiska	Uwaga nieprzyjęta Rozdział 2.7 Synergia był zawarty w projekcie KPWKS przekazanym do konsultacji.
54.	Rozdział 3, str.63	W niedostatecznym stopniu zwrócono uwagę na trudności związane z monitorowaniem substancji objętych Konwencją: czym innym jest prowadzenie badań na skalę lokalną, czym innym - prowadzenie badań monitoringowych w skali całego kraju. Problemy dotyczą zwłaszcza monitorowania TZO w wodach: w obecnie obowiązującym PMS na lata 2010-2012 istnieją zapisy o monitorowaniu substancji szczególnie szkodliwych dla środowiska wodnego (w tym TZO), natomiast część zadań z tego zakresu nie jest realizowana z powodów merytorycznych (brak metodyk oznaczania substancji, brak szkoleń dla pracowników laboratoriów), technicznych (brak sprzętu laboratoryjnego odpowiednio wysokiej klasy), czy finansowych (wysoki koszt uruchomienia procedury w laboratorium w porównaniu do ilości wykonywanych oznaczeń lub wysokie koszty transportu przy dowożeniu prób do wyspecjalizowanego laboratorium). Należałoby po uwzględnieniu tych problemów ponownie przeanalizować zapisy na str. 64 (warunki sprzyjające i niesprzyjające) oraz - po ewentualnym rozszerzeniu PMS o kolejne TZO (zapis na str. 69 - zadanie 6.1) przewidzieć zwiększenie kosztów monitoringu stanu zanieczyszczenia środowiska TZO zapisanych w tabeli XIV (str. 71);	Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Poznaniu	Uwaga częściowo przyjęta Uszczegółowiono problemy związane z monitoringiem środowiska w zakresie TZO w analizie warunków sprzyjających i niesprzyjających (str.64). Są to środki przeznaczone na rozwój nowych metod monitoringu oraz analiz danych postanowień Konwencji Sztokholmskiej. Wskazany fragment Rozdziału 3 otrzymał brzmienie: „Analiza możliwości wdrażania Konwencji w Polsce według stanu na dzień 30 czerwca 2010 roku wykazała, że występują następujące warunki sprzyjające: – brak importu i produkcji TZO, – niestosowanie TZO w gospodarce, – wiarygodne dane o emisji TZO do powietrza, – zadowolający stan prawodawstwa, – kompetentna kadra badawcza, – administracja rządowa i

				<p>samorządowa mogąca realizować zadania wynikające z Konwencji,</p> <ul style="list-style-type: none"> – przekształcenia rynku sprzyjające modernizacji przemysłu, – znaczny potencjał zaplecza technicznego działającego w zakresie eliminacji uwolnień i unieszkodliwiania odpadów TZO, – zrealizowanie w znacznym stopniu działań w zakresie likwidacji: <ul style="list-style-type: none"> • odpadów środków ochrony roślin wycofanych z użytkowania i składowanych w mogilnikach, których unieszkodliwienie zostanie zakończone w 2010 roku zgodnie z postanowieniami Krajowego planu gospodarki odpadami 2010, • odpadów polichlorowanych bifenyli (PCB), których wycofanie z użytkowania i unieszkodliwienie ma zostać zakończone w 2010 roku. <p>Natomiast zidentyfikowano następujące warunki niesprzyjające:</p> <ul style="list-style-type: none"> – niewystarczające zaplecze laboratoryjne, – braki w zakresie informacji o
--	--	--	--	---

				<p>uwolnieniach TZO objętych Konwencją do gleby, odpadów i produktów oraz o poziomach substancji o charakterze TZO w powietrzu, glebie i odpadach,</p> <ul style="list-style-type: none"> – brak metodyk oznaczania substancji TZO w wodach, – ograniczona ilość sprzętu laboratoryjnego wysokiej klasy, – wysoki koszt uruchomienia nowych procedur w laboratoriach w relacji do ilości wykonywanych oznaczeń, – ograniczona liczba danych o narażeniu ludzi przez dioksyny i PCB, – niewystarczające środki finansowe na badania, monitoring, inwentaryzację i prace likwidacyjne TZO, – niska świadomość społeczeństwa w zakresie zagrożeń TZO, – spalanie odpadów w paleniskach domowych, zakładach rzemieślniczych itp., – trudna sytuacja ekonomiczna gospodarki, – trudna sytuacja społeczna, w tym wysoki poziom
--	--	--	--	---

				bezrobocia.”
55.	3.1	W projekcie planu działań nie sprecyzowano szczegółowego wykazu jednostek, które będą wykonywały obowiązki wynikające z zadań w nim zawartych. Przypisanie zadań poszczególnym jednostkom uznaje się za zasadne, mimo iż obowiązki zawarte w planie wdrożeń wynikają z istniejącego prawodawstwa.	Urząd Marszałkowski Województwa Lubelskiego	Uwaga nieprzyjęta W KPWKS, w rozdziale 3.1, wskazano jednostkę koordynującą poszczególne zadania. W zależności od rodzaju zadania, będą one realizowane przez administrację i podmioty publiczne, których kompetencje wskazano w rozdziale 1.2.
56.	3.1 / str.63	Wątpliwości budzą plany wyodrębnienia w osobną jednostkę Biura ds. Trwałych Zanieczyszczeń Organicznych, którego utrzymanie rodzi określone koszty (Tabela XIV, strona 71) mające być pokrywane z budżetu państwa, a w przypadku przekroczenia zaplanowanej kwoty z funduszy ochrony środowiska i gospodarki wodnej oraz, jeśli będzie to możliwe, z funduszy Unii Europejskiej. Wcześniej, na stronie 65 autorzy dokumentu podkreślają, że wdrożenie postanowień Konwencji nie wymaga ustanowienia nowych instytucji. Piszą, że wszystkie zadania mające na celu wdrożenie Konwencji Sztokholmskiej mogą wypełniać działające organy, instytucje i firmy przy rozszerzeniu ich zainteresowań o zagadnienia związane z trwałymi zanieczyszczeniami organicznymi, zgodnie z zakresem ich kompetencji i działania. Zadaniem Biura ma być wykonywanie zadań bieżących związanych z przygotowaniem materiałów i obsługą w zakresie udziału w pracach Konwencji (może to również wykonywać dział, komórka ds. w już istniejących strukturach), koordynacja wykonania ekspertyz, opinii i opracowań badawczo-naukowych (rozumiemy, ekspertyzy zlecane), inwentaryzacji uwolnień TZO do środowiska (prowadzona jest już inwentaryzacja emisji w ramach istniejących instytucji i można ją zmodyfikować, rozszerzyć). Planowane jest również rozszerzenie zadań Państwowego Monitoringu Środowiska o monitoring stanu zanieczyszczenia substancjami o charakterze TZO wybranych	Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Poznaniu	Uwaga nieprzyjęta Biuro ds. TZO zostanie, zgodnie z zapisami KPWKS, utworzone w ramach już funkcjonujących instytucji. Planowane środki finansowe będą przeznaczone na realizację zadań wskazanych w rozdziale 3.

		komponentów środowisk — powietrze, gleba, osady ściekowe, gdzie koordynatorem ma być GŁÓWNY INSPEKTOR OCHRONY ŚRODOWISKA. Na realizację ww. zadania w ramach PMŚ planuje się stały koszt roczny w wysokości 0,5 miliona złotych — rozumiemy, że budżet WOJEWÓDZKI INSPEKTORAT OCHRONY ŚRODOWISKA w celu realizacji powyższego zadania będzie powiększony o stosowną kwotę.		
57.	3.1 / Str. 63	Do planu należy włączyć problem eliminowania ze stosowania przez producentów wyrobów wprowadzanych na rynek w opakowaniach opakowań z tworzyw sztucznych, spalanych następnie w wielu paleniskach domowych, wskazanych w planie jako źródło największej spośród procesów spalania emisji PCB.	Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Katowicach	Uwaga nieprzyjęta Reklamówki nie należą do materiałów zawierających PCB. Ponadto w planowanych działaniach ujęto działania informacyjno – edukacyjne.
58.	3.1 / str. 63	W rozdziale 3 na str. 63 omówiono planowane działania związane z wdrażaniem wymagań Konwencji Sztokholmskiej. Zwrócono tam uwagę „na niską świadomość polskiego społeczeństwa w zakresie szkodliwości trwałych zanieczyszczeń organicznych (...)”, ale to nie wszystko. Ważne byłoby, oprócz przedstawionych tam 2 propozycji zwiększenia tej społecznej wiedzy na temat TZO, zaproponować zmiany w polskim prawodawstwie na bardziej dostosowane do zapisów ww. konwencji.	Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Bydgoszczy	Uwaga nieprzyjęta Na dzień sporządzania KPWKS polskie regulacje prawne w pełnym stopniu uwzględniają obecne postanowienia Konwencji Sztokholmskiej.
59.	3 / str. 64	Wśród zidentyfikowanych przypadków niesprzyjających wdrażaniu Konwencji Sztokholmskiej proponuję dopisać dodatkowy, tj. nieprecyzyjne przepisy utrudniające przeprowadzanie kontroli palenisk domowych (kwestie wejścia na posesję, poboru próbek, sankcji za stwierdzone przypadki spalania odpadów).	Urząd Marszałkowski Województwa Podkarpackiego	Uwaga nieprzyjęta Możliwość przeprowadzenia kontroli indywidualnych palenisk przez straż miejską oraz sankcji za spalanie odpadów, może być zawarta w przepisach miejscowych, w regulaminach utrzymania porządku i czystości w gminach. Zgodnie z art. 82, par.1, pkt 3 ustawy z dnia 20 maja 1971 r. Kodeks wykroczeń (Dz.U. nr 12, poz. 114 z późn.

				zm.) – spalanie śmieci w piecach i kotłowniach, czyli eksploatacja w sposób niewłaściwy urządzenia energetycznego lub ciepłego, podlega karze aresztu, grzywny lub nagany.
60.	3.1 / str.65	W części 3 „Planowane działania” wśród zidentyfikowanych przypadków niesprzyjających wdrażaniu Konwencji Sztokholmskiej proponuję dopisać dodatkowy, tj. nieprecyzyjne przepisy utrudniające przeprowadzanie kontroli palenisk domowych (kwestie wejścia na posesję, poboru próbek, sankcji za stwierdzone przypadki spalania odpadów).	Urząd Marszałkowski Województwa Podkarpackiego	Uwaga nieprzyjęta Przepisy dotyczące kontroli spalania odpadów istnieją na poziomie prawa miejscowego w postaci Regulaminów utrzymania czystości i porządku na terenie gminy, umożliwiają przeprowadzenie kontroli Straży Miejskiej.
61.	3.2 / str. 71	Zakładana obecnie w projekcie (Tabela XIV. Stałe koszty wdrożenia Konwencji Sztokholmskiej) kwota 500 tys. zł rocznie na monitoring stanu zanieczyszczenia środowiska TZO wydaje się, przy szacunkowym przeliczeniu kosztów wysokospecjalistycznych badań przy użyciu technik chromatograficznych, zbyt mała.	Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Zielonej Górze	Uwaga nieprzyjęta Są to środki przeznaczone na rozwój nowych metod monitoringu oraz analiz danych niezbędnych w świetle postanowień Konwencji Sztokholmskiej.
62.	3.2 / str. 71	Proponowane rozwiązanie wskazujące, że koszty realizacji przekraczające wykazane w tabeli niezbędne do realizacji zadań będą finansowane z funduszy ochrony środowiska i gospodarki wodnej lub jeśli to będzie możliwe, funduszy Unii Europejskiej, nie daje gwarancji pozyskania tych środków. Od kilku lat wnioski składane przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Zielonej Górze do Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska w Zielonej Górze o środki, na wykonywanie zwiększających się z roku na rok zadań. Państwowego Monitoringu Środowiska, nie są zaspokajane w całości tj. w kwotach pokrywających potrzeby inspektoratu w tym zakresie.	Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Zielonej Górze	Uwaga nieprzyjęta Wskazane działania mają inny charakter niż planowane w KPWKS.

63.	Załącznik 1, Str.72	Po pozycji 6 należy dodać pozycję 6a o brzmieniu: „Informacja o realizacji zadań " GIOS, Inspekcji Ochrony Środowiska w 2009 roku, Warszawa, czerwiec 2010 r."	Główny Inspektor Ochrony Środowiska	Uwaga przyjęta
-----	------------------------	--	--	-----------------------